

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра суспільних дисциплін

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
О.А. Лагоднюк
„___” ____ 2019 р.

07-03-129

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

СОЦІОЛОГІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

Sociology and Politology

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053
“Психологія”

for applicants of Bachelor level of education specialty 053 “Psychology”

Робоча програма «Соціологія та політологія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності 053 «Психологія». Рівне: НУВГП, 2019. 19 с.

Розробники: Сталовєрова Г.В., кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін, Чернюк І. А., кандидат політичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри суспільних дисциплін
Протокол від « » жовтня 2019 р. №_____

Завідувач кафедри _____ (Олексін Ю.П.)

Керівник групи забезпечення
спеціальності _____

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ _____

Протокол від « » 2019 року №_____
Голова науково-методичної ради з якості ННІ _____ Н.Е.Ковшун

ВСТУП

Робочу програму укладено згідно з вимогами системи організації навчання на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для спеціальності «Психологія» денної та заочної форми навчання.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни, що передують вивченю зазначененої дисципліни: Історія України, Культурологія. Дисципліни, що читаються супутньо із зазначеною дисципліною: Філософія, Політична психологія.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Робоча програма навчальної дисципліни “Соціологія та Політологія” відображає сучасні досягнення світового та вітчизняного гуманітарного знання в усьому спектрі його наукових спрямувань, охоплює основну проблематику сучасної політичної науки. Програма враховує теоретичні здобутки сучасної політичної науки задля формування у студентів систематизованих наукових уявлень про політику та гуманістичні засади. Програма передбачає ознайомлення студентів з основами сучасної політичної теорії і в той же час сконцентровує увагу на нагальніх в українських умовах проблемах: демократизації суспільства, правової соціальної держави, гуманістичних, ненасильницьких засадах у політиці, цивілізаційної участі у ній громадян.

Мета навчальної дисципліни «Соціологія та політологія» – поєднання двох навчальних дисциплін з метою формування цілісної, логічної, послідовної системи знань про суспільство та політику як суспільне явище і соціальний феномен. Оволодіння майбутніми фахівцями знаннями основ соціології та політології є необхідною складовою їх загально-професійної освіти.

Предметом «Соціології та політології» є вивчення об'єктивних закономірностей світового соціально-політичного процесу, соціально-політичних відносин в окремих країнах і групах держав; відносин між класами, державами, націями, де головне завдання полягає в тому, щоб утримати, зберегти або завоювати владу; способи управління соціально-політичними процесами.

Ключові слова: політологія, соціологія, соціалізація, демократія, влада, політична система, держава, політичні партії, виборчі системи, громадські організації та рухи, політична еліта, міжнародні організації.

Abstract

The work program of the discipline «Sociology and Politology» reflects the contemporary achievements of world and domestic humanities in the whole spectrum of its scientific directions, covers the main problems of modern political science. The program takes into account the theoretical achievements of contemporary political

science in order to form systematic scientific representation of students about politics and humanistic principles. The program envisages familiarizing students with the basics of contemporary political theory and at the same time concentrates on the urgent problems in the Ukrainian conditions: democratization of society, legal social state, humanistic, non-violent principles in politics, civilization participation of citizens.

The course of political science provides a mechanism for political socialization and political participation, develops the ability to elementary rational-critical understanding of politics, allows students to operate tools of political analysis to explore new phenomena of political life, promote the development of skills of expression and constructive argumentation.

Key words: political science, sociology, democracy, power, political systems, public organization and movements, political elite, international organizations.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 Соціально-поведінкові науки Спеціальність 053 «Психологія»	Нормативна	
Модулів – 2		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		26 год.	2 год.
		Семінарські	
		20 год.	10 год.
		Самостійна робота	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 СРС – 2	Рівень вищої освіти: бакалавр	74 год. 108 год.	
		Вид контролю	
		зalіk	зalіk

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання - 20 % до 80 %;
для заочної форми - 10 % до 90 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Соціологія та політологія» – поєднання двох навчальних дисциплін з метою формування цілісної, логічної, послідовної системи знань про суспільство та політику як суспільне явище і соціальний феномен. Оволодіння майбутніми фахівцями знаннями основ соціології та політології є необхідною складовою їх загально-професійної освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціологія та політологія» – оволодіти основними поняттями та категоріями соціології, політичної науки на рівні відтворення і тлумачення для практичного застосування і втілення в процесі майбутньої професійної діяльності; усвідомити сутність політичних явищ і процесів, соціальної структури суспільства, сутністю соціального життя.

Курс «Соціологія та політологія» наділяє особу знаннями та навичками необхідними для успішної самореалізації особи в системі політичних та соціальних відносин і хоча і не гарантує виховання моральних якостей які творять з індивіда громадянина, втім, опосередковано, сприяє і цьому.

Вивчення навчальної дисципліни «Соціологія та політологія» спрямована на формування таких компетенцій:

Загальні компетенції:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професії, базових категорій політичної та соціологічної науки;
- здатність спілкуватися державною мовою, вміння правильно, логічно та ясно будувати своє усне та писемне мовлення;
- здатність вчитися й бути готовим до самоосвіти та постійного підвищення кваліфікації;
- здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми та приймати обґрунтовані управлінські рішення;
- здатність працювати в команді, виконувати дослідження в групі під керівництвом лідера, подібні навички, що демонструють здатність до врахування суворих вимог дисципліни, планування та управління персоналом;
- навички викладання суспільних дисциплін.

Професійні компетенції:

- володіти проблемними питаннями політичної науки та здатність їх чіткого застосування до вирішення конкретних сучасних дилем політичного життя суспільства, зокрема України;
- здатність розвивати політологічні аргументи з чітким обґрунтуванням пояснень та висновків у контексті знань з історії зарубіжних і вітчизняних учень, теорій та концепцій;

здатність до осмислення сучасних проблем політичних систем світу, формування міжнародної політичної системи та геополітичних процесів початку ХХІ століття;

- опанувати навички політичної етики, риторики, вміння застосувати політичні знання у професійній та громадській діяльності;
- мати знання загальнотеоретичних та прикладних аспектів публічної політики та адміністрування в умовах політичних реформ в Україні;
- володіти теоретичними знаннями та практичними навичками організації електоральної кампанії, технологіями політичного маркетингу та менеджменту;
- здатність спілкуватись, дискутувати та співпрацювати зі спеціалістами різних галузей знань;
- здатність до представлення своїх політологічних аргументів, зокрема у форматі аналітичних записок, наукових доповідей, статей, презентацій, проектних пропозицій та розробок тощо;
- здатність побудувати та розвивати логічні аргументи з чітким поданням припущенень та висновків щодо них;
- здатність до оформлення емпіричних досліджень, а також аналізу даних, отриманих від них;
- здатність і готовність використовувати знання методів і теорій соціальних і гуманітарних наук при здійсненні експертної, консалтингової та аналітичної діяльності;
- вміння використовувати соціологічні методи дослідження для вивчення актуальних соціальних проблем і для ідентифікації потреб та інтересів соціальних груп;
- здатність брати участь у розробці заснованих на професійних соціологічних знаннях пропозицій і рекомендацій з вирішення соціальних проблем, у розробці механізмів узгодження інтересів соціальних груп і спільнот.

Очикувані результати навчання: знання класичних та сучасних соціально-політичних теорій та досліджень, наділяє особу знаннями та навичками необхідними для успішної самореалізації особи в системі політичних та соціальних відносин і хоча і не гарантує виховання моральних якостей які творять з індивіда громадянина, втім, опосередковано, сприяє і цьому.

Згідно з вимогами державних стандартів щодо вищої освіти, студент, вивчаючи дисципліну «Соціологія та політологія», повинен

знати:

- історію розвитку соціології та політичної науки та становлення їх як навчальних дисциплін;
- зміст взаємодії політики з іншими сферами суспільного життя та з науковими дисциплінами;
- сутність, ознаки, основні критерії класифікації політичної влади;
- принципи розвитку та функціонування політичних систем світу;
- особливості становлення та модернізації політичної системи сучасної України;
- орієнтуватися у різного типу політичних режимів, визначати їхні параметри та ознаки;

- становлення багатопартійності та основи виборчих систем;
- отримати чітке уявлення про суспільство, його структуру, місце і роль людини в ньому;
  - основні принципи побудови програми соціологічного дослідження;
- уміти:**
- володіти основними категоріями політичних знань та застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;
  - працювати із літературою, оволодіння мистецтвом викладу думки, розвивають навички самостійного дослідження;
  - розглядати класифікацію суб'єктів політики, що дозволить окреслити місце і роль того чи іншого суб'єкта політики та його готовність і можливість впливати на політичні процеси;
  - засвоїти методологію вивчення діяльності і розвитку політичних систем і політичних процесів;
  - вміти орієнтуватися в основних світових політичних школах, концепціях і напрямах розвитку політології, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів;
  - формувати і відстоювати власну політичну позицію, чітко усвідомлювати свої громадянські права, свободи і обов'язки, аргументовано відстоювати принципи демократії, правової держави, громадянського суспільства;
  - пояснити, що таке особистість, характеризувати основні фактори, які формують особистість у процесі соціалізації;
  - визначити поняття соціального статусу та соціальної ролі індивіда, мати уявлення про процес рольового конфлікту;
  - описати механізм соціальних відхилень, девіантної поведінки та соціального контролю.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Політологія як соціальне явище

Тема 1. Політологія як система знань про науку

Зміст, структура, суб'єкти та основні функції політики. Взаємодія політики з іншими сферами суспільного буття. Політологія як наука та навчальна дисципліна. Об'єкт, предмет, методи, категорії політології. Основні функції політології. Взаємозв'язок політології з іншими науками. Класифікація політики.

Основні поняття теми: політика, політологія, категорії політології, функції політології, методи політології.

Тема 2. Політична влада: сутність, види, ресурси

Сутність та види влади: політична, економічна, соціальна, патріархальна. Характеристика політичної влади. Ознаки та особливості політичної влади. Форми влади. Ресурси влади та їх класифікація. Поняття й ознаки легітимності влади. Типи легітимності влади. Способи легітимації влади в сучасній Україні.

Основні поняття теми: політична влада, форми влади, ресурси влади, легітимність.

Тема 3. Політична система суспільства. Політичні режими

Поняття, структура та механізми функціонування політичної системи суспільства. Підходи до моделювання політичних систем. Основні типології політичних систем. Політична система України.

Поняття та структура політичного режиму. Типологія політичних режимів. Тоталітаризм як політичний режим. Авторитаризм як політичний режим. Демократичний політичний режим. Демократія в політичному житті сучасного суспільства. Переваги існування громадського суспільства в державі. Соціальна демократія.

Форми і методи прийняття політичних рішень: авторитарний, демократичний.

Основні поняття теми: політична система суспільства, типи політичних систем, структура політичної системи, політичні режими, типи політичних режимів.

Тема 4. Держава в політичній системі суспільства

Держава – головний інститут політичної системи. Суть, ознаки, функції та форми держави. Історичні типи держави. Основні концепції походження держави. Форми держави. Державне правління, державний устрій, державний режим. Монархії та республіки.

Організація державної влади в Україні. Суть та основні ознаки правової держави. Громадянське суспільство. Структура громадянського суспільства. Перспективи формування правової держави в Україні. Соціальна держава.

Основні поняття теми: держава, форми держави, типи держави, монархія, республіка, громадянське суспільство, правова держава, соціальна держава.

Тема 5. Політичні партії. Вибори та виборчі системи

Сутність, генеза і функції політичних партій. Етапи історичного розвитку партій. Типологія політичних партій: однопартійні, багатопартійні. Поняття партійної системи. Типи партійних систем. Роль партійної системи в функціонуванні політичної влади.

Основні типи виборчих систем: пропорційна, мажоритарна, змішана. Взаємозв'язок форм правління, партійних і виборчих систем.

Партійна і виборча система в Україні. Політичні партії України.

Основні поняття теми: політичні партії, партійні системи, вибори, пропорційна, мажоритарна, змішана виборчі системи.

Тема 6. Громадсько-політичні об'єднання

Поняття, права та функції громадських об'єднань. Класифікація громадських об'єднань. Поняття і функції груп інтересів. Лобіювання. Типологія груп інтересів. Політичне представництво груп інтересів.

Громадські рухи та організації в Україні. Історія творення громадських рухів та Україні. Молодіжний рух в сучасній Україні. Громадські рухи сучасної України.

Основні поняття теми: громадсько-політичні об'єднання, молодіжні рухи, громадські рухи, громадські організації.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Спеціальні та галузеві теорії соціологія

Тема 7. Соціологія як наука

Об'єкт і предмет вивчення соціології. Соціальна спільність, соціальний інститут та соціальна організація. Структура соціології. Категорії, методи соціології. Основні закони та функції соціологічної науки. Мікро- та мікросоціологія. Місце соціології в системі суспільних наук.

Предмет і становлення соціології управління: відмінність і взаємозв'язок предметів дослідження.

Основні поняття теми: соціологія, соціальні спільноти, соціальні інститути, соціальні відносини, емпірична соціологія, теоретична соціологія.

Тема 8. Соціальна структура суспільства

Поняття соціальної структури суспільства та її основні елементи. Соціально-класова структура суспільства, тенденції змін у пострадянському періоді. Соціально-етнічна структура суспільства. Соціально-демографічна структура суспільства. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність.

Динаміка соціальної структури українського суспільства періоду реформи 90-х років. Сучасна картина соціальної структури українського суспільства.

Основні поняття теми: соціальна структура суспільства, теорія класів, теорія соціальної стратифікації, теорія соціальної мобільності, теорія еліти, теорія середнього класу.

Тема 9. Соціологія молоді та сім'ї

Соціологія молоді як спеціальна соціологічна теорія. Соціологія молоді як складова державної молодіжної політики. Основні поняття і категорії соціології молоді. Сутність молоді та її основна соціальна якість. Соціальні характеристики молоді, її особливості та специфічні риси. Молодіжні проблеми та їх зміст. Місце молоді в соціальній структурі суспільства.

Державна молодіжна політика в Україні: складові та напрямки.

Сім'я як соціальний інститут і мала соціальна група. Специфіка соціологічного вивчення сім'ї. основні категорії соціологічного дослідження сім'ї, умови життя, структура шлюбу (нуклеарна і розширенна сім'я; моногамія і полігамія; патріархальні а матріархальні родини тощо). Соціальні та індивідуальні функції сім'ї. Основні підходи до вивчення сім'ї в соціологічній думці: структурно-функціоналістський, інтеракціоністський, інституціональний тощо. Сучасна сім'я в Україні: стан, тенденції розвитку, перспективи.

Основні поняття теми: соціологія молоді, соціологія сім'ї, нуклеарна і розширенна сім'я, патріархат, матріархат, моногамія, полігамія, полігінія, поліандрія.

Тема 10. Етносоціологія і соціологія нації

Етносоціологія та предмет її дослідження. Зародження і розвиток етносоціологія у світовій та вітчизняній соціологічній думці. Методологічні підходи до вивчення етнічних спільнот. Проблема нації в працях вітчизняних та зарубіжних соціологів. Основні концептуальні схеми соціології нації. Поняття

національного відродження та його місце в соціології нації. Етносоціальний розвиток сучасної України: стан, проблеми, перспективи.

Основні поняття теми: етносоціологія, етнос, народ, нація, етнічні спільноти, національне відродження.

Тема 11. Методика та техніка соціологічних досліджень

Підготовка до проведення конкретно-соціологічного дослідження та його етапи. Розробка програми конкретно-соціологічного дослідження. Розрахунок і обґрунтування вибірки. Основні методи конкретно-соціологічного дослідження. Основні комп’ютерні програми обробки первинної соціологічної інформації. Стратегічний і робочий плани конкретно-соціологічного дослідження.

Основні поняття теми: соціологічні дослідження, робочий план конкретно-соціологічного дослідження, стратегічний план конкретно-соціологічного дослідження, соціальне дослідження.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем змістових модулів	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	л	с	ср	Усього	л	с	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Політологія як соціальне явище								
Тема 1. Політологія як система знань про науку	10	2	2	6	12		2	10
Тема 2. Політична влада: сутність, види, ресурси	12	2	2	8	10	2		8
Політична система суспільства. гічні режими	10	2	2	6	10			10
Держава в політичній системі льства	10	2	2	6	10		2	8
Тема 5. Політичні партії. Вибори та виборчі системи	12	4	2	8	12		2	10
Тема 6. Громадсько-політичні об’єднання	10	2	2	6	8			8
Разом – зм. м 1	64	12	12	40	62	2	6	54
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Спеціальні та галузеві теорії соціологія								
Тема 7. Соціологія як наука	10	2	2	6	10			10
Тема 8. Соціальна структура	12	4	2	8	12		2	10

супільства								
Тема 9. Соціологія молоді та сім'ї	10	2	1	6	10			10
Тема 10. Етносоціологія і соціологія нації	12	2	1	8	12			12
Тема 11. Методика та техніка соціологічних досліджень	12	2	2	8	14		2	12
Разом – зм. м 2	56	10	10	36	58		4	54
Усього годин	120	26	20	74	120	2	10	108

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Політологія як система знань про науку	2	2
2.	Політична влада: сутність, види, ресурси	2	-
3.	Політична система суспільства. Політичні режими	2	-
4.	Держава в політичній системі суспільства	2	2
5.	Політичні партії. Вибори та виборчі системи	2	2
6.	Громадсько-політичні об'єднання	2	-
7.	Соціологія як наука	2	-
8.	Соціальна структура суспільства	2	2
9.	Соціологія молоді та сім'ї	1	-
10.	Етносоціологія і соціологія нації	1	-
11.	Методика та техніка соціологічних досліджень	2	2
	Разом	20	10

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 0,5 год/1 год. заняття.

Підготовка до контрольних заходів – 6 год. на 1 кредит ЕКТС.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях

6.1 Завдання до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Політологія як система знань про науку	6	10
2.	Політична влада: сутність, види, ресурси	8	8
3.	Політична система суспільства. Політичні режими	6	10
4.	Держава в політичній системі суспільства	6	8
5.	Політичні партії. Вибори та виборчі системи	8	10
6.	Громадсько-політичні об'єднання	6	8
7.	Соціологія як наука	6	10
8.	Соціальна структура суспільства	8	10
9.	Соціологія молоді та сім'ї	6	10
10.	Етносоціологія і соціологія нації	6	12
11.	Методика та техніка соціологічних досліджень	6	12
Разом		72	108

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Соціологія та політологія» використовуються пояснально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням:

- розв'язання проблемних завдань;
- виконання індивідуальних психологічних досліджень;
- тестових завдань;
- прийомів рольової гри;
- доповідей та повідомлень;
- активізації самостійного вивчення студентами літератури;
- навчальних дискусій.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включені до 100-балльної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Сума	
Змістовий модуль № 1						Змістовий модуль № 2						100	
50						50							
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	MK	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	MK		
6	6	6	6	6	20	6	6	6	6	6	20		

T1, T2... T10 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид заняття	Бали
1. Поточна складова оцінювання	
1.1. Семінарське заняття 1. Політологія як система знань про науку	6
1.2. Семінарське заняття 2. Політична влада: сутність, види, ресурси	6
1.3. Семінарське заняття 3. Політична система суспільств Політичні режими	6
1.3. Семінарське заняття 4. Держава в політичній системі суспільства	6
1.5. Семінарське заняття 5. Політичні партії. Вибори та виборчі системи	6
1.6. Семінарське заняття 6. Громадсько-політичні об'єднання	6
1.7. Семінарське заняття 7. Соціологія як наука	6
1.8. Семінарське заняття 8. Соціальна структура суспільства	6
1.9. Семінарське заняття 9. Соціологія молоді та сім'ї. Етносоціологія і соціологія нації	6
1.10. Семінарське заняття 10. Методика та техніка соціологічних досліджень	6
Всього поточна складова оцінювання	60
2. Підсумкова складова оцінювання	
2.1. Модульний контроль № 1	20
2.2. Модульний контроль № 2	20
Всього підсумкова складова оцінювання	40
Разом	100

10. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку
90–100	Зараховано
82–89	
74–81	
64–73	
60–63	
35–59	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

10. Методичне забезпечення

1. Давидович С.Н., Сталоверова А.В. та ін. Політологія. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2401>
2. Сталоверова Г.В. Контрольно-тестові завдання до виконання контрольних робіт з Політології для студентів заочної форми навчання всіх спеціальностей НУВГП. – Рівне: НУВГП, 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/798>
3. 07-03-11 Штука, І. А. (2015) МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до семінарських занять з навчальної дисципліни «Політологія» для студентів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент» денної форми навчання. [Методичне забезпечення]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2956/1/07-03-11.pdf>.
5. Соціологія : інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни [Електронний ресурс] / Г. І. Ткаченко, Г. В. Новічков, А. С. Циганчук [та ін.]. – Рівне : НУВГП, 2006. – 224 с. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2206/>.
6. 07-03-11 Методичні вказівки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Політологія» для студентів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент» денної форми навчання / І. А. Штука – Рівне : НУВГП, 2015. – 25 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Давидович С. Політологія. Навч. Посібник / С. Давидович, А.Сталоверова, Г.Ткаченко, Я.Цецик, А.Циганчук, Т.Шевчук. – Рівне: НУВГП, 2014. – 218 с.
2. Новітня політична лексика (неологізми, окажоналізми та інші новотвори) / [І.Вдовичин, Л.Угрин, Г.Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н.Хоми. – Львів : «Новий світ», 2015. – 492 с.

3. Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / За ред. Ф. Кирилюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 680 с.
4. Соціологія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів/ за заг. ред. В.І. Докаша. – Чернівці: Чернівецький нац.. ун-т, 2011. – 360 с.
5. Юрій М. Основи політології / М. Юрій. – К.: Кондор, 2009.
6. Яремчук С.С. Соціологія / С. С. Яремчук. – Чернівці: Рута, 2007. – 160 с.

Допоміжна

1. Болотіна Є. В. Соціологія: Навч. посіб./ Є.В.Болтіна. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 128 с.
2. Влада, суспільство, громадянин: проблеми взаємодії в сучасній Україні [Текст]: аналіт. доп. / [Андрійчук Т. С. та ін.; за ред. О. М. Майбороди]; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ: ППіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2013. – 63 с.
3. Власова М. Л. Социологические методы в маркетинговых исследованиях. / М. Л. Власова. – М.: ГУ ВШЭ, 2006. – 710 с.
4. Волянюк О. Суспільна пам'ять і політика: мистецтво можливого [Текст] : монографія / Ольга Волянюк ; Укр. ін-т нац. пам'яті. – К. : Пріоритети, 2013. – 169 с.
5. Гелнер Е. Нації та націоналізм /Пер. з англ. Г. Касьянов. – К.: Таксон, 2008. – 300 с.
6. Держава і громадянське суспільство в Україні: пошук концепції співпраці [Текст]: аналіт. доп. / [Балабан Р. В. та ін.; за ред. О. М. Майбороди]; Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К.: ППіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2013. – 371 с.
7. Дудчак А. «Демократическая» война как механизм ненасильственного передела мировых ресурсов [Текст]: [монография] / Александр Дудчак, Александр Маначинский.– К.: Золотые Ворота, 2011. – 292 с.
8. Идеологические парадигмы современности [Текст]: монография / Е. Н. Сулима, М. А. Шепелев ; Днепропетр. нац. ун-т им. Олеся Гончара. – Д. : Изд-во ДНУ, 2012. – 711 с.
9. Івченко О. Людина в структурі громадянського суспільства: філософія ідентичності [Текст] / Івченко О. Г. ; Нац. пед. Ун-т ім. М. П. Драгоманова. – 2-ге вид. – К. : Знання України, 2013. – 379 с.
10. Кохан Г. Явище політичної корупції: теоретико-методологічний аналіз [Текст] : монографія / Г. В. Кохан; Нац. ін-т стратег. дослідж. – К. : НІСД, 2013. – 230 с.
11. Українська політична нація: проблеми становлення [Текст]: зб. наук. ст. / [за ред. М. М. Розумного (заг. ред.), М. Т. Степика, В. М. Яблонського]; Нац. ін-т стратег. дослідж. – Київ: НІСД, 2012. – 380 с.
12. Міфи щодо європейської інтеграції в офіційному дискурсі ЄС [Текст] : аналіт. доп. / А. В. Баровська; Нац. ін-т стратег. дослідж. – К.: НІСД, 2013. – 71 с.
13. Політико-ідеологічний процес в українському суспільстві в умовах модернізації: порівняльний аналіз [Текст]: монографія / [Ф. М. Рудич та ін. ; за заг. ред. Ф. М. Рудича] ; Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К. : ППіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2013. – 445 с.

14. Романюк А., Шведа Ю. Партиї та електоральна політика. – Львів:
Астролябія, 2005. – 366 с.
15. Рудакевич О. Політична культура національних спільнот: теорія та
методологія дослідження [Текст] : монографія / Олег Рудакевич ; Терноп. нац.
екон. ун-т. – Т. : ТНЕУ, 2013. – 350 с.
16. Трансформаційні процеси у країнах Вишеградської групи та Україні:
порівняльний аналіз [Текст] / [В. Білчік та ін.] ; за ред. проф. Г. М. Перепелиці ;
Foreign policy research inst. – К. : Стилос, 2013. – 301 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.kmu.gov.ua>.
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://rada.gov.ua/tu>.
3. Національна бібліотека ім. В.І.Вернацького / [Електронний ресурс]. – Режим
доступу: <http://www.nbuu.gov.ua>.

Національний університет
водного господарства
та природокористування